

En un moment del judici, el magistrat va posar cara d'incrèdilitat i va xiuxiuejar: "Cada dia s'aprèn una cosa nova...". El jutge no acabava d'entendre que cinc sindicats que havien votat a favor de l'ERO d'extinció de RTVV estigueren personats a l'Audiència per demanar-ne la nul·litat. Durant la seua intervenció, el fiscal, Benito Egido, tampoc no va informar de cap vulneració dels drets fonamentals de la plantilla, a diferència de la vista celebrada al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (TSJCV), quan la fiscalia va acusar la Generalitat d'haver trepitjat tot de línies roges. De fet, aquells arguments van ser clau a l'hora de tombar el primer ERO, que va desembocar en la readmissió dels 1.608 assalariats i en el posterior tancament de la radiotelevisió decretat per Alberto Fabra.

"Des d'aquell judici, els ex-treballadors creuen en la resurrecció. Quan has ressuscitat una vegada, penses que podràs fer-ho de nou, però en aquest cas, la situació és completament diferent", explica un responsable legal de la Generalitat Valenciana que ha seguit de ben a prop el conflicte jurídic amb l'ex-comitè d'empresa de RTVV.

A la part final de la vista, celebrada el dimecres 11 de gener, el magistrat va fixar els fets provats que, en bona mesura, guiaran la redacció de la seua sentència. El contingut d'aquesta es coneixerà aviat, en dues o tres setmanes, però tot apunta que, com a màxim, els sindicats podrien aconseguir una declaració d'improcedència que milloraria lleugerament les retribucions que haurien de percebre pel comiat massiu. I és que, a cada punt que el magistrat considerava provat, els advocats de la Generalitat pronunciaven un "conforme", i els dels sindicats, un "disconforme". El miracle de la segona resurrecció queda lluny.

Per què han arribat els sindicats a aquest carreró sense eixida? Van estar en condicions d'evitar el judici i de no perdre-ho tot? Fonts de Presidència de la Generalitat consultades per EL TEMPS expliquen que se'ls va oferir aquesta possibilitat reiteradament. En canvi, els estira-i-arrossa entre els diversos sindicats i algunes postures maximalistes van impedir-ho. En realitat, aquest serial tan llarg, que està a punt d'arribar al final, només ha tingut uns quants protagonistes.

SOCIETAT

Herència de sang

El serial sobre l'ERO d'extinció de RTVV ha rodat un dels seus darrers episodis a Madrid, en un plató improvisat i ben inèdit: el de l'Audiència Nacional. El magistrat difícilment en decretarà la nul·litat i el consell rector del nou ens, la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (CVMC), disposarà de carta blanca per tal de posar en marxa les emissions.

L'estratègia contradictòria seguida pels sindicats els ha conduït a un carreró sense eixida.

Reportatge de Víctor Maceda

EL JUDICI. A la vista celebrada l'11 de gener a Madrid van personar-se els representants dels sis sindicats de l'ex-comitè d'empresa de RTVV i els advocats de la Generalitat, que van defensar l'ERO dut a terme pel Govern d'Alberto Fabra. En la imatge es veu el president del consell rector, Enrique Soriano –el primer per l'esquerra de la segona fila–, i el secretari autonòmic de Comunicació, José María Vidal –el tercer per l'esquerra de la segona fila–, els liquidadors i els representants dels ex-treballadors.

A més, la unitat sindical no ha sigut la tònica habitual, precisament. Des del primer minut de RTVV, el 1989, els dos sindicats que llavors eren majoritaris, la UGT i CCOO, van estar durament enfrontats. L'aparició d'USO –instigada per Vicente Sanz– i del CSIF –obra de Juan Prefaci– va enrair l'ambient encara més, ja que es tractava de dos sindicats *grosos* que actuaven al dictat dels directius de l'ens, estretament lligats al PPCV. La irrupció de la Intersindical també és relativament recent, i la CGT, tot i que era molt minoritària, es posicionava a l'extrem esquerre del tauler. La seua penetració era escassa, però, fins al punt de tenir un sol periodista afiliat. El seu èxit se centrava en els auxiliars, els conductors i unes altres feines pitjor retribuïdes.

És gràcies a la CGT, però, que una part de l'antiga plantilla manté viva l'esperança de la resurrecció. Ells van ser els únics que van negar-se a acatar l'ERO d'extinció, que va rebre el suport del 92% del comitè d'empresa –és a dir, dels altres cinc sindicats– i de més del 70% de la plantilla en el referèndum que va celebrar-se per ratificar-lo o no.

A diferència dels acomiadats d'unes altres empreses públiques de la Generalitat, els treballadors de l'extinta RTVV van gaudir d'unes condicions molt més favorables. Així, van percebre una indemnització d'entre 38 i 45 dies per cada any treballat, prop del doble que els de Vaersa o l'VVSA, i als majors de 55 d'anys, se'ls va garantir el pagament de la quota de la Seguretat Social fins a l'edat de jubilació.

La CGT no sols s'hi va oposar, sinó que va presentar una demanda en què denunciava que les raons de "força major" que van justificar el tancament en primera instància van derivar en unes motivacions "econòmiques" que consideraven falses. Com a prova, la CGT afirma que RTVV, SAU –el nou ens creat per Fabra després que la Generalitat absorbira els 1.300 milions d'euros de deute de RTVV, SA– va tenir superàvit en el seu primer any de vida i que, per tant, no hi havia cap raó econòmica que en justificara la desa-

parició. El ben cert és que tant RTVV, SAU com RTVV, SA van entrar en un procés de liquidació que encara no ha conclòs.

El sorgiment de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (CVMC), el nou ens aprovat pel Govern del Botànic, va dur la CGT a ampliar la seua demanda per afegir-hi la possible existència de successió empresarial, una hipòtesi que els advocats van rebatre durant la vista oral, al·legant que els darrers tres anys no hi ha hagut cap emissió i que la nova societat no té cap treballador ni gestiona un sol euro. Els altres cinc sindicats van afegir-se a la demanda de nul·litat de la CGT i van alertar, també, de l'existència d'una successió d'empreses.

Aturar la liquidació?

Els sindicats retreen al Govern del Botànic que no aturara en sec l'ERO d'extinció així que va arribar al poder, atès que encara restaven uns dies per poder-ho fer. Malgrat les promeses fetes en campanya per Enric Morera –en nom de Compromís– i Antonio Montiel –en el de Podem–, el Consell mai no va considerar-ho. "Hauria estat un acte arbitrari, causa de prevaricació. Com havíem de fer-ho? Hi havia una llei d'extinció aprovada per les Corts i s'hi havien esmerçat més de 100 milions d'euros. Qualsevol ciutadà –o qualsevol jutge!– podria haver-nos denunciat, i de segur que alguns ens tenien ganes. El procés de liquidació estava tan avançat que pràcticament no quedava cap treballador a l'empresa", diuen les fonts de Presidència consultades per aquest setmanari.

"Podrien haver demanat una ampliació del termini de liquidació", respon Manuel Camarasa, la cara visible de la CGT a l'ex-comitè d'empresa, que, no obstant això, va oferir l'alternativa de la negociació amb el nou Consell, per tal de retirar la demanda presentada a l'Audiència. Mónica Oltra, va reunir-se amb una delegació del sindicat al palau de la Vicepresidència, una trobada a què també va acudir Fran Ferri, el síndic de Compromís a les Corts. Era el 15 de novembre del 2015.

Molt de soroll, però poca gent

El col·lectiu d'ex-treballadors que ha mantingut la flama de la reivindicació encesa i que s'ha manifestat setmanalment a la plaça de Manises, davant el Palau de la Generalitat, mai no ha superat el centenar de persones. En ocasions, ni tan sols han arribat a la cinquantena.

Tenint en compte que es tractava d'una plantilla de 1.608 treballadors, són unes xifres minses que denoten dues fractures: la dels treballadors que van superar una prova d'accés amb aquells que no tenien una plaça fixa, i en segon lloc, la que s'ha produït internament entre els que integren el primer grup. En petit comitè, alguns d'ells critiquen l'estratègia seguida per l'ex-comitè d'empresa, i en especial, els posicionaments exaltats contra el Govern del Botànic. Opinen que els crits de "botiflers" i les acusacions de "mentiders" no han generat un clima propici per a la negociació.

→ “Mónica va dir-nos que érem els seus herois, perquè vam ser els únics a plantar cara al PP fins al darrer moment”, explica Camarasa, “i nosaltres li vam oferir de retirar la demanda a canvi d’un acord d’improcedència que comportava el pagament del màxim de 45 dies per any treballat i la readmissió d’entre 800 i 850 ex-treballadors, seguint els criteris d’oposició i antiguitat, després de retornar la indemnització corresponent”. “M’agrada la música, però poseu-li lletra”, va respondre Oltra als membres de la CGT, als quals va fer dues peticions: que explicitaren l’oferta per escrit, i que aquesta tinguera el suport de tots els sindicats. La vespra de Nadal ja la tenia a taula, amb una proposta de recomençar les emissions l’1 de març del 2016, coincidint amb l’inici de les Falles.

“La proposta tenia un cost sindical molt alt, perquè implicava que 800 persones, si més no, se’n quedaven fora”, explica Camarasa. En les negociacions amb els anteriors rectors de la Generalitat, l’ex-vice-president José Ciscar va plantejar una televisió amb 690 treballadors, una xifra que els sindicats van rebutjar, però que s’aproximava molt a la que ara pensava acceptar la CGT, que es mostrava oberta a rebaixar la xifra de 800 readmesos.

Oltra va estudiar l’oferta amb el president, Ximo Puig, però van decidir rebutjar-la, cosa que van comunicar a través d’un intermediari. De fet, la vice-presidenta ja no tornaria a reunir-se amb els representants sindicals.

Divisió sindical

Quan encara es negociava l’ERO d’extinció de RTVV, Camarasa i la seua dona van rebre amenaces per la seua negativa a acceptar-ne les condicions. “Van arribar a dir-me que actuava en connivència amb el PP i que volíem que la indemnització fóra de 20 dies per comptes de 35”, evoca. “Un dia faré públic tot allò que van dir-me aleshores alguns ex-treballadors”.

I és que, sempre que hi ha hagut alguna oportunitat d’arribar a un acord amb

la Generalitat, els sindicats han evidenciat les seues diferències. Per tal de procedir a la reobertura, des de Presidència van oferir-los la incorporació progressiva d’uns dos centenars de treballadors, un nombre de persones que agradava al CSIF però enfurismava la CGT, que va persuadir Antonio Montiel, el síndic de Podem, de la “mesquindat” que significa una proposta com aquella. Oltra va arribar a anunciar l’inici d’unes emissions provisionals que no han arribat encara perquè Montiel va fer marxa enrere.

“Els sindicats havien de triar qui es quedava i qui no, aquest va ser el gran problema, perquè no volien quedar malament amb 1.400 companys”, explica algú que demana de romandre a l’anonimat. Novament, les diferències entre els sindicats van impedir un acord. Un acord minso, sí, però que hauria salvat dos centenars de persones. Amb la llei de creació de la CVMC, aprovada el juliol del 2016, els ex-treballadors només tenen dret a accedir-hi de manera temporal, durant la posada en funcionament. Tot seguit se n’han de convocar unes proves d’accés que respecten el sistema públic de contractació. És a dir, començar des de zero.

“Vam arriscar molt més que no sembla”, continua aquesta font. “Es tractava d’aprovar una llei per lectura única, que comportara la recuperació del servei públic de radiotelevisió... En aquest cas sí que ens exposàvem a una possible demanda per successió empresarial”.

Després del judici del dia 11, el panorama és molt més fosc, per als ex-treballadors. Un expert en la matèria comenta que els cinc sindicats que van signar l’ERO d’extinció i que ara s’hi oposen, “han trencat els principis de negociació laboral”. Encara pitjor, observa que l’excusa que hi han posat resulta “profundament incoherent”. Quina és? Assenyalar que l’ERO va signar-lo el comitè d’empresa, una “entitat autònoma”, però que ara actuen com a sindicats.

L’última oferta

La CGT reitera que no s’ha produït cap negociació, però des de Presidència de la Generalitat van fer-los a mans una darretera proposta a fi que retiraren la demanda de l’Audiència, que va ser refusada.

L’oferta suposava el pagament de la compensació econòmica màxima, de 45 dies, i la reducció als empleats de 53 o 54 anys de la cobertura de la Seguretat Soci-

al. S’introduïen millores puntuals en els casos de persones amb unes càrregues familiars inexcusables i es creava una borsa d’ex-treballadors que haurien tingut preferència a l’hora d’accedir temporalment a la nova televisió o a les productores que hi prestaren serveis.

“Se’ls ha intentat ajudar, però no han tingut una visió global de la radiotelevisió del futur, no han atès a la realitat. No se’ls ha volgut enganyar, des del primer moment vam dir-los que volíem una televisió nova de debò, però ells s’estimaven més la televisió del passat”, lamenten des de la Generalitat, on han molestat bastant els crits de “botiflers” i els retrets, no sempre educats, que han sovintejat a Twitter. Al president, alguns li diuen *Timo Puig*, i a la vice-presidenta, Mónica *Trola*.

L’ex-comitè d’empresa insisteix que “el Govern valencià juga a la ruleta russa, i dels sis trets, hi ha dos bales, una de les quals, la de la nul·litat, representaria una despesa de 150 a 200 milions d’euros per a les arquitectures públiques”. Ara bé, un cop celebrat el judici –que el Consell no volia ajornar de cap manera, malgrat l’acusació afegida de successió empresarial i la proximitat del juny del 2017, quan es complirà el tercer aniversari de l’ERO i els ex-treballadors perdran els seus drets– a l’executiu impera la sensació que no hi haurà nul·litat i que, “a la pistola, no hi ha cap bala”.

A DIFERÈNCIA DE L’ERO QUE VA DECLARAR NUL·LITAT EL TSJCV, EN AQUEST CAS SÍ QUE VA HAVER-HI UN ACORD

ABANS I ARA. A l'esquerra, una assemblea dels antics treballadors de RTVV duta a terme durant la negociació de l'ERO d'extinció, que cinc dels sis sindicats i més del 70% de la plantilla van acceptar finalment. A sota, alguns dels que encara reclamen la reversió d'aquell expedient d'ocupació, a la porta de l'Audiència, la setmana passada. Va fer-los costat Josep Maria Álvarez, el líder de la UGT.

Tampoc no hi veuen cap indicatiu d'inconstitucionalitat. En el moment del tancament, el PSPV-PSOE va presentar un recurs a l'alt tribunal en què reparava en l'absència d'una eina substitutiva, que presentara el servei d'informar en la llengua pròpia. "Vam retirar-lo a instàncies del comitè d'empresa, per tal que el judici de l'Audiència no s'allargara *sine die*. Quan hi ha una qüestió d'inconstitucionalitat damunt la taula, la resta del procediment resta aturat", afirmen els socialistes. "Un cop es va aprovar la llei de recuperació del servei públic de radiotelevisió, aquell recurs ja no tenia sentit, hauria decaigut igualment", expliquen a la Generalitat.

A diferència de l'ERO que va declarar nul el TSJCV, en aquest cas sí que va haver-hi un acord amb la gran majoria de sindicats i no s'ha comès cap errada en el procés de tramitació. A més, la directora general, Rosa Vidal, va rescatar llavors més de 100 persones que havien estat acomiadades, cosa que ara, és clar, tampoc no s'ha produït. "Era evident que aquell ERO era nul, però aquest no ho és, en absolut", expliquen les fonts de Presidència consultades per EL TEMPS, a qui no molesten gaire les acusacions al Govern del Botànic per haver defensat l'ERO de Fabra i del PPCV: "Estem obligats als actes deguts. Hem de complir la

lleï i tractar de posar en marxa la nova radiotelevisió, simplement això. L'apartat 6è de l'ERO que van signar especifica que els ex-treballadors tindran preferència a l'hora d'accedir temporalment al nou ens, durant la posada en marxa. Què és allò que no entenen, exactament?"

Ningú no imagina un escenari de nul·litat, però en cas que arribara, la Generalitat recorreria contra la decisió al Tribunal Suprem, on "les opcions de guanyar són encara més grans, perquè ja hi ha jurisprudència, en aquest sentit". En concret, fan referència a la "doctrina de comú acord" a l'hora de pactar els ERO, que ací resulta nítida: el 92% del comitè d'empresa va avalar-lo amb el seu vot, i el 70% de la plantilla, també. Segons les fonts consultades per aquest setmanari, resulta concloent que el fiscal no haja citat la vulneració de drets fonamentals.

I la CVMC

Enrique Soriano, el president del consell rector de la nova corporació pública, que abans exercia com a lletrat de les Corts, té clar que "al judici no va quedar demostrada la emissió d'empreses". "Un anunci d'emissions futures no és una emissió", subratlla.

El ritme de treball al consell rector ha agafat embranzida. Els han arribat 20 propostes per ocupar la direcció general,

però entre gener i febrer –després de valorar els mèrits (30% de la nota) i el projecte (90% de la nota) de cadascú– tan sols quedaran tres finalistes, els quals hauran de superar una entrevista que significarà el 10% de la nota restant. Entre els candidats, la majoria dels quals són periodistes, destaquen els noms de Josep Ramon Lluch, Salvador Enguix, Empar Marco, Artur Balaguer o Clara Castelló.

"Diga el que diga l'Audiència, continuarem la nostra feina per tal de posar en marxa la nova televisió a la major brevetat possible", fa saber Soriano. Una empresa externa –formada per ex-treballadors– analitza aquestes setmanes l'estat de les instal·lacions per dictaminar què falta per inaugurar el senyal de la nova radiotelevisió valenciana.

En la fase d'emissió en proves, que podria iniciar-se d'ací a dos o tres mesos, es projectaran espais de l'arxiu de l'antiga RTVV. Soriano, però, no tem que això pugui produir un altre conflicte amb els antics treballadors, tot i que alguns d'ells han avisat que van cedir els seus drets intel·lectuals a RTVV i no a la CVMC. "Ho estudiarem", diu Soriano, "però els productes que van fer pertanyen a la Generalitat, no a ells". Un dels espais reemesos ben bé podria ser la telenovel·la valenciana *Herència de sang...* Si és que això no comportara, és clar, successió empresarial. ●